

Jeg overser ikke alt dette, og jeg overser heller ikke Overgangsbestemmelsen, at alle de nuværende aldersstøttede kan bevare den Aldersstøtte, de nu har, og faa den omsat i Aldersrenteform. Men tilbage bliver alligevel det, at naar man gaar bort fra de 60 Aar, forlader man derved en Grænse, som har en Menneskealders Hævd; de, der nærmer sig denne Alder, har en berettiget Forventning om, at det vil være den Grænse, hvor de skrider ind til, jeg vil ikke sige den lykkelige Tilstand, men dog skrider ind i en saadan Situation, at der til en vis Grad er skaffet dem en Betyggelse. De mister nu dette. De, der nu i de senere Aar har nærmet sig de 60 og har haft en berettiget Forventning — det er endda et juridisk Udtryk — om, at naar de var fyldt 60 Aar, kunde de faa Aldershjælp, og som har haabet, at denne Alderdomshjælp maatte faa den smukke, gode, principrigtige Form af Aldersrente, ser nu Tidspunktet udskudt i 5 Aar. Derover vil der blive stor Sorg i vide Kredse i vort Land, derom er der ingen Tvivl.

Den højtærede Indenrigsminister mildner de 5 Aar, i hvilke man skal have holdt sig fri af Fattigvæsenet for at kunne faa Aldersrente, til 3 i Overensstemmelse med vort Forslag fra 1917 og med den radikale Regerings Forslag fra 1919; men man maa ikke overse, at dette med de 3 Aar bliver reelt noget helt andet, naar Aldersgrænsen er 65, end naar den er 60. Jeg vil paastaa, at Kravet om at holde sig fri i 5 Aar, naar man kan faa Aldersrente, naar man er 60, er mildere end Kravet om de 3 Aar, naar man først kan faa Aldersrente, naar man er 65 Aar. Formelt er det den samme Tidsfrist, som der er foreslaaet fra vor og radikal Side, reelt er det noget helt andet, i Virkeligheden en Skærpelse.

Taksterne er fastsat saaledes, at Lovforslaget i de mere fremskredne Kommuner vil betyde en Forringelse fra det nuværende. Efter de statistiske Bilag vil det for Hovedstaden betyde en Forringelse af den samlede Alderdomsunderstøttelse, der nu udbetales af Stat og Kommune, med 1 400 000 Kr. Til Gengæld vil Lovforslaget i Landkommunerne betyde en tilsvarende Stigning, en Stigning altsaa paa 1 400 000 Kr. Men det viser kun, hvor forskelligt den hidtilgældende Lov har været administreret i By- og Landkommunerne. For Købstædernes Vedkommende vil Gennemførelsen af dette Lovforslag betyde en Forøgelse med 1 Million, fra 7,8 til 8,8 Millioner. Men jeg tager neppe fejl, naar jeg siger, at det ved en nærmere Undersøgelse i Udvalget vil vise sig, at hvis vi deler Købstæderne i to Grup-

per, de større — og det er jo særlig dem, hvis Kommunalbestyrelser er ledet af Socialdemokrater eller er stærkt socialdemokratisk paavirket — og de mindre Kommuner, saa vil Gennemførelse af disse Takster for de større Købstæder betyde en Nedgang, kun for de mindre vil der være en Opgang. Lovforslagets Virkning i økonomisk Henseende er derfor i Virkeligheden at standse den stærke Udvikling i Retning af en forbedret Alderdomshjælp, som vi i de senere Aar er kommet ind paa. Principielt er Lovforslaget et Fremskridt, et stort Fremskridt, som vi anerkender fuldt ud; praktisk og økonomisk er det et Lovforslag, hvis Tendens gaar i Retning af saa hurtigt som muligt at standse den Udvikling, vi nu er inde paa.

Nu kan man sige og vil formodentlig fra en vis Side sige: Ja, men vi er ogsaa inde paa saadanne Udgifter for Kommuner og Stat, at de er uoverkommelige, vi er nu kommet til en samlet Udgift paa 60 Millioner. Og naar man tænker paa den Tid, for 20—30 Aar siden, da man sloges om 1/2 Million, da vi talte om Summer paa 1—2 Millioner, og naar man tænker paa, at vi betragtede det som et mægtigt Fremskridt, da det i 1899 blev fastslaaet, at Staten skulde yde 2 1/2 Million, og da vi i 1902 kom saa vidt, at Staten altid skulde yde Halvdelen, er 60 Mill. Kr. saa ikke en mægtig Sum? Men man maa stille denne Sum i Forhold til Prisniveauet og til Skatternes, navnlig de indirekte Skatters Stigning. Princippet er stadig den vederlagsfri Alderdomshjælp, d. v. s., der skal ikke betales Bidrag; men indirekte betaler den store Befolkning i Virkeligheden alt, hvad der udredes til Alderdomshjælp.

Berg og Hørup vilde, da Ølskatten nu en Gang laa paa Rigsdagens Bord, have denne Skats Udbytte tillige med Spiritusskattens Udbytte, tilsammen 9 Mill. Kr., som det den Gang var, anvendt til Aldersrente. Men ser vi nu efter, hvad disse Skatter indbringer i Øjeblikket, saa vil vi finde, at efter det sidst forelagte Statsregnskab har Ølskatten i Finansaaret 1920—21 indbragt 28 1/2 Mill. Kr. og Spiritusskatten 37 1/2 Mill. Kr., tilsammen 66 Mill. Kr. Altsaa, Øl- og Spiritusskatten alene indbringer nu Statskassen mere, end den nuværende Alderdomsforsørgelse koster baade Stat og Kommuner. Gennem denne indirekte Beskatning, som man den Gang tænkte sig skulde anvendes særlig til et saadant socialt Formaal som Alderdomshjælp, er der indkommet mere, end der gaar til Alderdomshjælpen. Andre Skatter af tilsvarende Art, som man ikke havde den Gang har man nu